

Hinder for Grundlovsbudets Gennemførelse, har vel været Utilbøjeligheden til at øge Folketingets Medlemsantal, hvilket ogsaa har ført til den nu foreslaaede Grundlovsændring. Men hvis den nu gennemføres, og Folketingets Medlemsantal fastsættes til et bestemt Antal, saa vil deraf udspringe en anden og ulige større Vanskelighed for ved Befolkningens Vækst og dermed følgende forholdsvis Forskydning at skaffe Tilvæksten en forholdsvis og ligelig Repræsentation i Folketinget, dersom man fastholder Valgkredse med Enkeltmandsvalg. Saa vil nemlig ny Valgkredse ikke kunne oprettes og Befolkningstilvæksten derigennem kunne sikres den ligelige Repræsentation, uden at bestaaende Valgkredse nedlægges eller omlægges, hvilken Nedlæggelse eller Omlægning derhos maa forudsættes periodisk at maatte finde Sted i større eller mindre Udstrækning. Men har det været vanskeligt at foretage en Revision af Valgkredsordningen under den bestaaende Tilstand, hvor man dog i det væsentlige kunde nøjes med at lægge ny Kredse til, saa vil Vanskeligheden blive hartad uoverkommelig, hvor man for at skaffe Retfærdigheden Fyldest i større eller mindre Udstrækning maa ændre den bestaaende Ordning, tage fra nogle for at kunne give til andre. Og spørger man, hvem denne Vanskelighed særlig vil skade, hvis Rets Gennemførelse den vil hindre, saa er det København og Købstæderne og de købstadlignende Bebyggelsers Omraade paa Landet, hvor Befolkningen erfaringsmæssig har taget uforholdsmæssigt stærkt til. Naar man betænker dette, og dertil føjer Forslagets foran omtalte Hensyn-tagen til Vælgertal og Befolkningstæthed, af hvilke særlig det sidste i fortrinlig Grad vil være til Skade for alle de tættere bebyggede Landomraader, saa maa man sige sig selv, at der ikke blot er en Mulighed, men en alt overvejende Sandsynlighed for, at København og Købstæderne ved Valgordningen paa en aldeles uhjemlet og vilkaarlig Maade ville blive forurettede i Henseende til deres Repræsentation i Folketinget, endnu mere, end de, som foran paa-vist, allerede ere blevne det ved deres Repræsentation i Landstinget; thi man vil da i Kraft af de forømtalte Hensyn kunne give København og Købstæderne den mindst mulige Repræsentation; og hvis man, som udtalt under Forhandlingerne i det andet Ting, tænker sig Valgkredsens Befolkning indenfor Grænsen af 15,000 og 25,000 Indbyggere, kunne København og Købstæderne

overfor Landet forventes at ville blive repræsenterede i Forholdet som 3 til 5. En saadan Ulighed og Uretfærdighed vil Mindretallet under ingen Omstændighed være med til at slaa fast som en grundlovmæssig Ordning.

Men endog bortset fra de anførte „Hensyn“ kan Mindretallet ikke gaa med til grundlovmæssigt at fiksere Folketingsmændenes Antal, uden at der i Forbindelse dermed drages Omsorg for at skaffe de Omraader, hvis Indbyggertal er uforholdsmæssig voksende, en let og sikker Adgang til at opnaa en i Forhold til den voksende Befolkning øget Repræsentation, hvorved alene Lighedens og Retfærdighedens Krav ville kunne fyldestgøres. Dette Krav er ikke fyldestgjort ved det grundlovmæssige Spillerum, som Forslaget hjemler ved at sætte Folketingsmændenes Antal til mellem 124 og 132; thi det er kun en Foranstaltning, der kan yde en mere øjeblikkelig og forbigaaende Hjælp, men en Grundlovsbestemmelse vedtages for en uoverskuelig Fremtid, for hvilken den anførte Grundlovsbestemmelse aldeles ikke slaar til. Og naar man da om rimeligvis ikke alt for lang Tid ved Befolkningsforholdets fortsatte Forskydning er naaet til at fastslaa Antallet af Folketingsmænd til 132, saa er yderligere Udvidelse umuliggjort, og saa vil Vanskeligheden ved en Omordning af Valgkredsene vise sig i sin fulde Storhed og Styrke. Hvis det da vedblivende, som hidtil erfaringsmæssigt, er Byerne, hvis Befolkningstal vokser uforholdsmæssigt, saa vil Resultatet derfor kunne forventes at blive, at deres ligelige Repræsentation i Folketinget vil være vanskeligt, om overhovedet gennemførlig, selv om man udelader de Hensyn til Vælgertal og Befolkningstæthed ved Valgkredsens Fordeling, som ligefrem vilde udelukke Kravet paa en ligelig Repræsentation for dem.

At ofre Bybefolkningens grundlovmæssige Ret og Adgang til lige Repræsentation for en øjeblikkelig Fordels Skyld, der tilmed kun byder en ufuldstændig Oprejsning for en gennem lange Tider fortsat Uret, finder Udvalget det paa ingen Maade forsvarligt at stemme for.

Under Forhandlingerne har man endelig endnu som en Indvending mod Indførelsen af Forholdstalsvalg til Folketinget paaberaabt sig, at der ved Siden af Folketinget bestaar et Landsting, og at Mindretallet er sikret i dette, medens Folketinget er Flertallets Ting, eller, som det ogsaa udtrykkes, at der til Landstinget haves en privi-